

Dosarul nr. 2ra-465/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: E. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, O. Cojocaru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Colța Lilia, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Colța Lilia împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Pasana”, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru cu privire la încasarea sumei în ordine de regres, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Colța Lilia reprezentată de avocatul Turuta Constantin și s-a menținut hotărârea din 28 ianuarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central

c o n s t a t ă:

La 02 iulie 2018 Colța Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Pasana” cu privire la încasarea sumei în ordine de regres, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că deține 25% cotă socială în SRL „Pasana”, care a fost constituită în anul 2002 și conform statutului are un capital social de 5400 de lei, nemodificat până în prezent.

La 11 aprilie 2005 împreună cu Colța Ala au achiziționat fiecare a câte 25% cote sociale în SRL „Pasana”.

Ulterior, la 02 septembrie 2010 administratorul SRL „Pasana”, Boris Suvac, a procurat 50% din cota socială al acestei întreprinderi.

Respectiv, atât ea împreună cu Colța Ala dețin 50%, cât și Boris Suvac deține 50% din cotele sociale a întreprinderii enunțate.

A susținut reclamanta că la 28 mai 2012, printr-un ordin semnat unilateral de către administratorul SRL „Pasana”, Boris Suvac, s-a interzis desfășurarea activității societății.

Asemenea ordin a fost emis și la 25 aprilie 2016.

Deși SRL „Pasana” nu desfășoară la moment nici o activitate economică, totuși întreprinderea rămâne subiect al impozitării fiscale.

A notat că la 24 ianuarie 2018 Serviciul Fiscal de Stat a expediat în adresa ei și altor asociați, o notificare, solicitând achitarea obligațiilor fiscale restante a SRL „Pasana” față de bugetul public național, iar în caz de neachitare, în mod iminent, se va trece la inițierea procedurii de insolvență, cu lichidarea întreprinderii, și, după caz, atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor responsabile în mărimea obligațiilor fiscale restante.

În calitate de asociat a fost nevoită să achite obligațiile fiscale restante ale SRL „Pasana” din contul mijloacelor financiare proprii, salvând astfel societatea de la insolvență.

Faptul stingerii obligațiilor fiscale se confirmă prin actele de ridicare a mijloacelor bănești în numerar a contribuabilului seria AB nr. 230482 din 29 noiembrie 2017, seria AB nr. 230365 din 06 noiembrie 2017 și seria AB nr. 230366 din 07 noiembrie 2017 întocmite de Inspectoratul Fiscal de Stat Orhei, prin care a achitat sumele de 5000 de lei, 6000 de lei și respectiv de 10.000 de lei, în total 21.000 de lei în contul stingerii datoriei restante a SRL „Pasana” față de bugetul public național.

Consideră reclamanta că, având în vedere că în prezent SRL „Pasana” nu desfășoară nici o activitate comercială, ca urmare a stopării acesteia de către administratorul Boris Suvac, care nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile sale de gestionare efectivă a întreprinderii, este în drept să pretindă încasarea în ordine de regres a sumei de 21.000 de lei din contul lui SRL „Pasana”.

În aceste sens, la 08 mai 2018 a înaintat SRL „Pasana”, în persoana administratorului Boris Suvac, o somație, solicitând achitarea benevolă a sumei de 21.000 de lei în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării somației, însă aceasta nu a fost soluționată.

Din considerentele menționate în temeiul art. 585 din Codul civil, este îndreptățită la plata dobânzii de întârziere pentru perioada de neexecutare 18 mai 2018 – 22 iunie 2018, ce constituie suma de 303,21 de lei.

În contextul expus, a solicitat Colța Lilia admiterea acțiunii, încasarea în ordine de regres din contul SRL „Pasana” în beneficiul său a sumei de 21.000 de lei, 303 lei cu titlu de dobândă de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 23 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru.

Prin hotărârea din 28 ianuarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea depusă de Colța Lilia a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 22 februarie 2019 Colța Lilia reprezentată de avocatul Turuta Constantin a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 31 mai 2019 a prezentat partea motivată a apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 28 ianuarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Colța Lilia reprezentată de avocatul Turuta Constantin și s-a menținut hotărârea din 28 ianuarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile de respingere a acțiunii prin faptul că Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, a

expediat în adresa unuia dintre fondatorii SRL „Pasana”, și anume Lilia Colța, scrisoarea nr. 26/4-19/1-19-121 din 24 ianuarie 2018 (f.d.5), prin care s-a adus la cunoștință că întreprinderea respectivă are restanțe față de bugetul public național în mărime de 7082,78 lei și declanșarea silită a obligației fiscale în baza hotărârii seria AH nr. 0156407 din 23 ianuarie 2018.

La fel, scrisoare cu același text cu nr. 26/4-19/1-19-122, a fost expediată și în adresa fondatorului/administrator al SRL „Pasana”, Boris Suvac (f.d. 36).

Au notat instanțele de judecată, că din actele de ridicare a mijloacelor bănești în numerar a contribuabilului seria AB nr. 230482 din 29 noiembrie 2017, seria AB nr. 230365 din 06 noiembrie 2017 și seria AB nr. 230366 din 07 noiembrie 2017, rezultă că reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, în prezența Liliei Colța, a ridicat de la contribuabilul SRL „Pasana” mijloacele bănești în sumă de 5000 de lei, 6000 de lei și de 10.000 de lei cu titlu de restanțe, în total 21.000 de lei (f.d. 10, 11, 12).

Au reținut instanțele de judecată că legislația fiscală nu indică vreun temei de stingere a obligațiilor fiscale ale persoanei juridice din mijloacele proprii ale asociatului.

Or, la momentul întocmirii actelor de ridicare a mijloacelor bănești în numerar, reprezentantul organului fiscal expres a menționat că aceste sume sunt ridicate de la contribuabilul SRL „Pasana”, în prezența fondatorului Lilia Colța, dar nu direct din contul acesteia.

Au subliniat instanțele de judecată că Colța Lilia a avut intenția de a stinge obligațiile fiscale al SRL „Pasana”, fără vreun temei legal sau contractual, or, aportul asociatului unei societăți cu răspundere limitată nu include în sine și achitarea unilaterală a datoriilor acesteia.

Au stabilit instanțele de judecată că la cazul speței nu se atestă temeiuri în baza cărora Colța Lilia a achitat suma de 21.000 de lei în contul stingerii obligației fiscale a SRL „Pasana”, la care este coasociată.

Or, gestionarea întreprinderii este sarcina exclusivă a administratorului, la caz a lui Boris Suvac. Relațiile dintre fondator/asociat și administrator (pe scară ierarhică) sunt unele de supraveghere/subordonare, iar subrogarea unilaterală a celui dintâi în obligațiile ultimului, din prevederile legii speciale, a priori este inadmisibilă.

Nu a fost reținut argumentul reprezentantului reclamantei precum că sumele pentru stingerea obligațiilor fiscale au fost achitate în baza art. 43 lit. a) și d) din Legea nr. 135 din 14.06.2007, or, adunarea generală a asociaților (puterea de decizie o au asociații) este cea care stabilește vectorii de orientare, modul de realizare a scopurilor comerciale, etc., iar sarcina executării nemijlocite a acestora, îi revine exclusiv administratorului. Rolurile asociatului și administratorului fiind expres reglementate de lege.

Au conchis instanțele de judecată, că SRL „Pasana” în nici un caz nu poate fi debitorul Liliei Colța, or, reclamanta din proprie inițiativă și pe propria răspundere, în lipsa unui suport legal și contractual, a achitat restanța întreprinderii la bugetul public național.

Nu a fost reținut nici argumentul reclamantei precum că a fost nevoită să achite sumele indicate în hotărârea Serviciului Fiscal de Stat din 23 ianuarie 2018, din motiv că aceasta i-a fost expediată ei personal, or, conform art. 129¹ alin. (3) din Codul fiscal, în cazul persoanei juridice documentele se expediază pe adresa ei juridică și se consideră

recepționate la data intrării lor în sediu sau la data înmânării lor unui angajat din administrația, din oficiul sau din secretariatul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia.

Au subliniat instanțele de judecată, că Colța Lilia, prin scrisoarea organului fiscal a fost doar informată, ca fiind unul dintre cofondatorii întreprinderii și nu avea obligația directă de a stinge restanțele întreprinderii față de bugetul public național din contul mijloacelor financiare proprii, deși în această situație putea să întreprindă careva măsuri prin intermediul administratorului Suvac Boris, care dispune de astfel de împuterniciri.

Nu s-a reținut nici argumentul cu privire la salvarea SRL „Pasana” de la insolabilitate, deoarece nu există nici o cerere introductivă în acest sens.

S-a accentuat că deși Colța Lilia pretinde la încasarea în ordine de regres din contul SRL „Pasana” în beneficiul său a sumei în mărime de 21.000 lei, totuși din somația Serviciul Fiscal de Stat din 24 ianuarie 2018, rezultă că restanță la bugetul public național constituie suma de 7.082,78 lei și nicidecum cea pretinsă de reclamantă.

În condițiile expuse, au concluzionat instanțele de judecată că este neîntemeiată acțiunea depusă de Lilia Colța împotriva SRL „Pasana” privind încasarea în ordine de regres a sumei de 21.000 de lei, 303 cu titlu de dobândă de întârziere și a cheltuielilor de judecată, deoarece nu au fost prezentate probe concludente și pertinente în susținerea pretențiilor sale.

La 23 ianuarie 2020 Colța Lilia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 ianuarie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului Colța Lilia a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A declarat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că Serviciul Fiscal de Stat, încasând de la ea suma restantă în numele SRL „Pasana”, din oficiu a recunoscut dreptul ei de a achita această sumă.

Mai mult ca atât, funcționarul fiscal de multe ori a invocat că administratorul SRL „Pasana”, Suvac Boris, nu va achita restanțele fiscale, fapt ce va duce în mod inevitabil la falimentul întreprinderii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 01 octombrie 2019, iar la 28 octombrie 2019 a expediat copia acesteia în adresa Lilieii Colța și avocatului Turuta Constantin (f.d. 173), însă la materialele cauzei nu se atestă date când a fost recepționată de către aceștia.

Astfel, recursul, declarat la data de 23 ianuarie 2020, este în termen.

La 11 februarie 2020 în adresa SRL „Pasana” și Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a fost expediată copia recursului depus de Colța Lilia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 183, 187-189).

La 11 februarie 2020 SRL „Pasana” în persoana administratorului, Suvac Boris, a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Colța Lilia, cu

menținerea deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 ianuarie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Colța Lilia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Șchirnicov Iuri asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Colța Lilia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Colța Lilia, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic